

Tárgytematika / Course Description

Nemi kapcsolatok társadalmi rendjének alakulása

N_BT54

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Blaskó Béla

Félév / Semester: 2016/17/1

Beszámolási forma /

Assesment: Beszámoló (háromfokozatú)

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 1/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy szerepe a jogászképzés célja szempontjából

A büntetőjog című tantárgy alaptárgy, amely négy féléven keresztül az órakeretnek megfelelő részletességgel megismerteti a hallgatókkal a büntetőjog alapelveit, elméletét, és a tételes jogi szabályozást. Az oktatás célja a leendő jogászok büntetőjogi gondolkodásra tanítása a gyakorlathoz közel álló példák bemutatásával, és a jövőben felmerülő jogesetek megoldására való készségek kialakításával. A tantárgy célja, hogy az egyetemről kikerülő jogászok megfelelő szintű hazai, illetve nemzetközi tudásanyaggal rendelkezzenek a tantárgy által oktatott ismeretek révén. Az alternatív foglalkozásokon lehetőség van egy-egy büntetőjogi témakör kiragadására, és annak részletes ismertetésére. Tekintettel a többféle választási lehetőség miatti kisebb hallgatói létszámmra, az fakultatív foglalkozásokon a téma részletes ismertetése mellett lehetőség van a hallgatók kérdéseinek részletes megválaszolására is.

A tantárgyi program szakmai indokai

A harmadik évfolyam második félévében a hallgatók a büntetőjog különös részének megismerésével foglalkoznak. A hallgatóknak fel kell eleveníteniük a büntetőjogi alapfogalmakat, amelyeknek mind az általános, mind pedig a különös részben jelentőségük van. A megalapozáshoz tartozik a büntetőjognak a jogágak rendszerében történő elhelyezése, illetve kapcsolata a többi jogággal, valamint az egyes alapfogalmak megismerése. Mindemellett a büntetőeljárás-jogi ismeretek megszerzése is jelentőséghez jut. A kurzus átfogó ismereteket nyújt a büntetőjog speciális területének – a nemi erkölcs elleni bűncselekmények – megismeréséhez, amelyben gyakorlati szakember, a területet behatóan ismerő bíró instruálja a jelentkezőket.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

A tantárgy tartalma

I. előadás: Az ősközösségi – jog előtti - társadalmak nemi késztetéssel (ösztönnel) összefüggő értékrendje. A család kialakulása. Az ősközösségi társadalomra jellemző (vadság és barbárság időszakát átfogó) család, mint „intézmény” fejlődésének főbb jellemzői.

II. előadás: A „büntetőjog őskorának” áttekintése a tárgyalt kérdéskör alapulvételével. Hammurapi, Manu törvénykönyve, valamint a héber jog, a mohamedán jog, a germán népjogok, azsidójog, arómajjogszerintideliktumok és büntetésük. A „közserkölcsiség” elleni büntettek:

- a házasságtörés, vérfertőzés és büntetésük,
- a nőrablás és elcsábíttatás,
- a természetellenes fajtalanzkodás.

III. előadás: A nemi erőszak, leányrablás a korai feudalizmusban - különösen - Szent István, Szent László

és Kálmán királyok dekrétumai szerint.

IV. előadás: A nemi erkölcs elleni deliktumok Werbőczy Tripartitumában.

V. előadás: A nemi erkölcs elleni bűncselekmények a XVI - XVIII. századkörnyékén:

- a) 1514. évi XXXIX. törvénycikk,
- b) 1522. évi XXXVI. törvénycikk,
- c) 1599. évi XXXVI. törvénycikk,
- d) 1608. évi (k. u.) XXVI. törvénycikk,
- e) 1625. évi XLIX. törvénycikk,
- f) 1723. évi XI. törvénycikk,
- g) 1723. évi XII. törvénycikk.

VI. előadás: Az erőszakos nemi erkölcs elleni bűncselekmények megítélése a XVI –XVII. századi (magyar) földesúri büntetőbíráskodásban.

- 1) A földesúri jogszolgáltatás szervezete
 - a) az úriszék hatásköre és illetékessége,
 - b) tartásának kötelezettsége.
- 2) A paráznság
 - a) a bikapénz,
 - b) a házasságon kívüli nemiviszony,
 - c) a nemi erőszak,
 - d) a házasságtörés,
 - e) a kettős házasság,
 - f) a szodomia.

VII. előadás: A polgári büntetőjogi iskolák a szexuális erőszakról:

- a) az 1795-ös magyar büntetőtörvényjavaslat,
- b) az 1843-ik évi magyar büntetőtörvényjavaslat,
- c) a Csemegi-kódex.

VIII. előadás: A szexuális bűncselekmények a II. Világháború utáni büntetőkodexeinkben:

- a) az 1961. évi V. törvény
- b) az 1978. évi IV. törvény
- c) a 2012. évi C. törvény

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Háromfokozatú értékelés (szempontjai: pl. zárthelyi dolgozat, egyéni feladat / esszé írása, szakcikk fordítás, irodalomkutatás, adott oktatási hét előadási/gyakorlati anyagából részletes óravázlat készítése és annak előadása/, stb.):

Kiválóan megfelelt, megfelelt és nem felelt meg eredménnyel értékelhető a félév végén teljesítendő beszámoló.

Teljesítményértékelési rendszer:

76-100% jól megfelelt

51-75% megfelelt

0-50% nem megfelelt

A zárthelyi dolgozat időpontja: 2016. december 6. 17:10

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom:

1. Az órán elhangzottak
2. 2012. évi C. törvény

BUSCHBÉLA(szerk.):*BüntetőjogII.-KülönösRész*,HVG-ORACKiadó,Budapest, 2014.

Ajánlottirodalom:

1. ANGYAL PÁL: *A szemérem elleni büntettek és vétségek*. Budapest,1937.
2. CZEBE ANDRÁS: *Az erőszakos nemi deliktumok hazai szabályozásánaktörténeti aspektusai*.In: Diskurzus: Batthyány Lajos Szakkollégium TudományosFolyóirata, 2013/2. sz., 3-12.o.
3. ECKHART FERENC: *A földesúri büntetőbíráskodás a XVI-XVII. században*.Akadémiai Kiadó, Budapest, 1954.
4. FAYER LÁSZLÓ: *Az 1843-i büntetőjogi javaslatok anyaggyűjteménye*. I-IV.kötet. Budapest, 1896/I-IV.
5. FINKEY FERENC: *A magyar büntetőjog tankönyve*. Budapest,1909.
6. HAJDÚ LAJOS: *Az első (1795-ös) magyar büntetőkódex - tervezet*. Közgazdasági ésJogi Könyvkiadó, Budapest,1971.
7. *Hammurapitörvénykönyve*.In:HAJDÚLAJOS-HORVÁTHPÁL-NAGYLÁSZLÓNÉ (szerk.): *Bevezetés az egyetemes állam- és jogtörténet forrásaiba. Kézirat*. ELTE Állam-és Jogtudományi Kar Kiadványa, Budapest,1970.
8. HÓMAN BÁLINT: *Magyar történet. Az ősidőktől a XII. század végéig*. In: HÓMANBÁLINT - SZEKFŰ GYULA: *Magyar történet. I. kötet. Második bővített, teljes kiadás*.Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, Budapest,1935.
9. HÓMAN BÁLINT: *Magyar történet. XIII-XIV. század*. In: HÓMAN BÁLINT -SZEKFŰGYULA: *Magyar Történet II. kötet. Második, bővített, teljes kiadás*. KirályiMagyar Egyetemi Nyomda, Budapest,1936.
10. KIRÁLYTIBOR:*ACsemegikódex(1878:5.tc.)*.In:MEZEYBARNA(szerk.):*Magyar jogtörténet*. Osiris Kiadó, Budapest,1997.
11. Magyar törvénytár. A Corpus Juris Hungarici 1000 - 1948 évikötetei.
12. PÁRNICZKY MIHÁLY - BÁTÝKA JÁNOS: *A magyar Corpus Juris (Az elsőkiadások forrásai)*. A Budapesti Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetemjogtörténeti szemináriuma, az Illés szeminárium Kiadványai 4. sz. Budapest,1936.
13. SÍK SÁNDOR: *A büntetőjog őskora*. Budapest, Aigner Lajos kiadása, Budapest,1878.
14. WERBÓCZY ISTVÁN: *Hármaskönyv*. Budapest, 1894.